

Jak je vystrojen nejnovější americký strategický bombardér

 cz24.news/ako-je-vystrojeny-najnovsi-americky-strategicky-bombardier

6. prosince 2022

 [Stáhnout PDF](#)

Sledujte nás na Telegramu: [@cz24news](https://t.me/cz24news)

USA: Ve Spojených státech poprvé veřejnosti představily první prototyp nového amerického strategického bombardéru Northrop Grumman B-21 Raider. Akce není obyčejná - jde o první nový těžký bombardér na světě za více než třicet let. Proč americké letectvo potřebovalo nový stroj této třídy, čím je neobvyklá jeho konstrukce a kdy se objeví ve službě?

Potřeba vytvořit nový bombardér pro americké letectvo byla položena před třiceti lety - v roce 1992, kdy po rozpadu SSSR a konci studené války ve Spojených státech prošlo škrty mnoho obranných

programů. Byl mezi nimi také Northrop B-2 Spirit, v té době nejnovější stealth strategický bombardér.

Jeho série se nakonec omezila na dvacet kusů namísto sto třiceti – letadlo se již vyrábělo a na jeho úplné uzavření bylo pozdě, příliš mnoho peněz daňových poplatníků vynaložených na vývoj by odteklo „dolů kanálem“. A bez toho, redukce série, a to nejen aplikované pokročilé technologie, by způsobila monstrózní cenu za jednotlivý stroj, vysoké náklady a složitost servisu „kusového“ zařízení.

Omezené uvolnění nového stroje a jeho nedostatek mnoha schopností (například B-2A nenesou jaderné rakety dlouhého doletu) přinutily Spojené státy pokračovat v provozu starého Boeingu B-52H Stratofortress a Rockwell B-1B Lancer, který měl na úsvitu své kariéry velmi omezené schopnosti.

V 90. letech neměla americká armáda čas na sny o novém bombardéru. Aktivní koncepční studie začaly s novým stoletím a dlouho zůstaly ve fázi „kreslení na ubrousek“.

Hnací silou růstu financování bylo pravděpodobně pochopení, že svět se transformuje z éry lokálních asymetrických válek nízké intenzity na novou „éru konfrontace mezi velmocemi“, především s Čínou. Potenciální tichomořské operační středisko se ze zřejmých geografických důvodů vyznačuje velkými vzdálenostmi k cílům a nízkou hustotou sítě letišť. A poptávka po nosiči strategických zbraní – jaderných nebo konvenčních – s takovou změnou geopolitické situace roste.

Koncem roku 2000 se americká armáda ve svých požadavcích rozhodla namísto exotických (v koncepční fázi se například pracovalo na bezpilotních nadzvukových strategických bombardérech) objednat poměrně konzervativní – podzvukové stealth „létající křídlo“, ve skutečnosti menší, masivnější a levnější verze B-2 Spirit postavená novém technologickém základě. V roce 2008 zahájila soutěž na vývoj nového bombardéru nové generace. Proti tvůrci Spirit se v něm postavil tým gigantů amerického vojensko-průmyslového komplexu Boeing a Lockheed Martin.

První roky programu byly pomalé z důvodu relativně nízkého financování – vytvoření „stratéga“ stále nemělo nejvyšší prioritu. Krátce po startu byl přejmenován/znovu uveden na trh jako Long Range Strike-Bomber (LRS-B, “Long Range Bomber”).

V roce 2015 vyhrála soutěž Northrop Grumman – a to se dalo předvídat z několika důvodů. Za prvé, Pentagon se po období monopolizace vojensko-průmyslového komplexu v 90. letech bojí dát všechna vejce do jednoho košíku a snaží se podporovat všechny zbývající výrobce (Lockheed Martin měl stíhačku F-35 z megakontraktů, zatímco Boeing měl například tanker KC-46 Pegasus), za druhé, v původně opatrné, konzervativní smlouvě bylo velmi důležité mít zkušenosti s vytvářením a údržbou B-2 Spirit.

V roce 2016 byl veřejnosti představen první příští bombardér a on sám dostal index B-21 (číslo 21 na počest století – podle pravidel to mělo být B-3) a vlastní jméno. Raider, na počest Doolittle Raid – jedné z neznámějších operací amerických bombardovacích letadel během druhé světové války. Poté, 18. dubna 1942, skupina pozemních bombardérů B-25 Mitchell vzlétla z letadlové lodi a zasadila Tokiu morálně kritický úder. Ve skutečnosti je to americká obdoba ruského bombardování Berlína v srpnu až září 1941. Poslední přežívající veterán náletu byl přítomen při pojmenování.

V následujících letech se program do značné míry ztratil ve stínu. S vysokou mírou otevřenosti vůči veřejnosti obecně je americké vojenské oddělení schopno zachovávat vysoké utajení v programech, které ho obzvlášť zajímají. Bylo publikováno několik konceptů, které přinesly jen málo nových informací.

Podle úředníků program probíhal dobře. Také ho však postihla pandemie koronaviru (neboli pandemii vinili za obvyklá zpoždění pro vojensko-průmyslové komplexy všech zemí ohledně oficiálně oznámených plánů) – v odcházejícím roce 2022 se plánovala nejen prezentace, ale i první let na jaře av létě. Nyní je konec roku 2023 tak se rozhodli uspořádat alespoň prezentaci prvního ze šesti prototypů (podle vyjádření je zbývajících pět ve výrobě v různém stupni připravenosti), aby se ukázaly veřejnosti.

Prezentace sice ukázala letadlo z omezeného počtu úhlů (většinou jen zepředu) a zatím úspěšně utajila citlivé věci jako například design trysek. Obecně je to, jako by zmenšen B-2. Přívody vzduchu jsou vyrobeny polozapuštěny do trupu/křídla. Letadlo je citelně lehčí než jiné „stealth“ – možná je hmota v jiném nátěru, nebo na prvním prototypu je naprosto obyčejná a nepohlcující radary.

Do roku 2030 se plánuje předat zákazníkovi asi dvacet bombardérů a celkově se plánuje série „nejméně 100 letadel“, s tempem na vrcholu „až 15 letadel ročně“. Je to nezbytné pro zahájení vyřazování B-1B Lancer na začátku 30. let 20. století (tyto letouny byly značně opotřebovány během válek v Iráku a Afghánistánu, kde byly „tažným koněm“) a B-2A Spirit (údržba jejich flotily je drahá, pracná a po přijetí jiného stealth bombardéru nedává velký smysl).

Ale veterán B-52 Stratofortress by měl projít generální opravou (zejména nainstalované nové motory) a nadále sloužit a to i přesto, že všechny současné byly vyrobeny v letech 1961-1962. „Starý muž“ je příliš nepostradatelný jako snadno použitelná platforma pro „velké“, včetně slibných hypersonických, rakety.

O B-21 je málo technických detailů. Jedná se o podzvukové dvoumístné dvoumotorové (motory vyvinuté na základě motorů F135 stíhačky F-35) postavené podle schématu „létajícího křídla“ s rozsáhlým zaváděním prostředků ke snížení viditelnosti. Výzbroj je umístěna ve vnitřní přihrádce. Jeho součástí by měla být široká škála amerických naváděných zbraní. Včetně například v budoucnosti nových jaderných řízených střel dlouhého doletu Raytheon AGM-181 LRSO (na rozdíl od B-2A, který nese jen volně padající bomby). Použijí se UAV spuštěné za letu (průzkumy, rušičky).

Celková hmotnost užitečného zatížení podle otevřených údajů „až 13,6 tuny“. Obecně, pokud jde o jeho hmotnostní a velikostní charakteristiky, je B-21 Raider podle naší klasifikace blíže k bombardérům s dlouhým doletem / středním bombardérům – a la Tu-22M3.

S vysokou mírou jistoty můžeme říci, že B-21 je posledním americkým bombardérem v klasickém smyslu. Je nepravděpodobné, že roli strategické úderné zbraně bude hrát atmosférický letoun s posádkou. Samotný B-21 se plánuje v budoucnu použít jako volitelně pilotovaný – na nejdelší nebo nejnebezpečnější mise bude vyslán bez pilotů, nebo jako součást smíšených skupin s velícím pilotovaným vozidlem a bezpilotními křídly. Nebude to ovšem poslední strategický bombardér na světě. Pravděpodobně stále čekáme na objevení se jednoho nebo dvou čínských (pouze „stratég“ nebo „stratég“ a střední bombardér) a případně i ruský PAK DA, pokud se Rusové nerozhodnou omezit na obnovení výroby Tu-160.

AUTOR: Alexander Jermakov Zpracoval: FB Armadni Magazin

CHCI PŘÍSPĚT NA CHOD PORTÁLU

Upozornění: Tento článek je výlučně názorem jeho autora. Články, příspěvky a komentáře pod příspěvky se nemusí shodovat s postoji redakce cz24.news. Medicínské a lékařské texty, názory a studie v žádném případě nemají nahradit konzultace a vyšetření lékaři ve zdravotnickém zařízení nebo jinými odborníky.